

Sygn. akt V Pz 217/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

w składzie następującym :

Przewodniczący: SO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SO Urszula Sipińska-Sęk

SR (del.) Marzena Foltyn-Banaszczyk (spr.)

Protokolant: asyst. sędz. Ewa Czarnecka-Stuleblak

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział (...) w B.

o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę

na skutek zażalenia powódki J. S. na postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Pracy w Bełchatowie z dnia 18 listopada 2015 roku, sygn. akt IV P 275/15

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Bełchatowie oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy poddał analizie sytuację rodzinną i majątkową powódki wynikającą ze złożonego przez nią oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodów. W ocenie Sądu powódka nie wykazała, że jest osobą ubogą, do której adresowany jest przepis art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014, Nr 1025 tj) i poniesienie przez powódkę kosztów sądowych nie pozbawi jej możliwości zapewnienia utrzymania koniecznego dla siebie w myśl powyższego przepisu.

Zażalenie na powyższe postanowienie w dniu 14 grudnia 2015 roku wniósł pełnomocnik powódki. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów art. 101 ust. 2 i art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez ich niezastosowanie i odmowę zwolnienia powódki od obowiązku uiszczenia wpisu sądowego, pomimo, że obecna sytuacja materialna jego mocodawczyni nie pozwala na pokrycie opłaty od pozwu w wysokości 2.869 złotych. Wobec czego pełnomocnik powódki wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie powódki od obowiązku uiszczenia wpisu sądowego w wysokości 2.869 złotych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd akceptuje w całości ustalenia faktyczne i argumenty, jakie legły u podstaw rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Bełchatowie.

Zgodnie z treścią art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 z późniejszymi zmianami) zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Ewentualne zwolnienie danej strony od kosztów sądowych uzależnione jest zatem od ustalenia, czy ich uiszczenie spowodować może uszczerbek w utrzymaniu podmiotu składającego wnioski i jego rodziny. Trafność rozstrzygnięcia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych jest uzależniona w pierwszej kolejności od zgromadzenia dokładnych informacji o sytuacji majątkowej i rodzinnej oraz o dochodach wnioskodawcy. Dane te wynikają z oświadczenia strony (osoby fizycznej), które sporządza się według ustalonego wzoru. Regulacja ta wymusza podanie przez stronę bardzo szczegółowych informacji ułatwiających rozpoznanie wniosku. To strona bowiem winna wykazać, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych w danej wysokości bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Ze złożonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że powódka posiada środki na uiszczenie opłaty od pozwu w wysokości 2.869,00 złotych. Uzyskuje bowiem stałe miesięczne dochody w łącznej wysokości około 6.430 złotych miesięcznie netto. Nadto powódka prowadzi gospodarstwo domowe z dwójką małoletnich dzieci i mężem W. S., który uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 1.830 złotych netto. Wysokość stałych miesięcznych dochodów netto w gospodarstwie domowym powódki wynosi łącznie 8.260 złotych. Dochód ten przewyższa zatem blisko trzykrotnie wysokość opłaty od pozwu. Przejściowe problemy finansowe powódki, związane z wypowiedzeniem umowy o pracę przez Spółkę (...) nie stanowiły przy tym o zupełnym braku środków utrzymania powódki, bowiem osiąga ona również dochody z drugiego stosunku pracy oraz pozostaje w gospodarstwie domowym z mężem, który także ma stałe miesięczne źródło dochodu. Co prawda w złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku i dochodach powódka wskazała również koszty, jakie ponosi z utrzymaniem siebie i rodziny, jednakże nie udokumentowała w żaden sposób ich wysokości i faktu rzeczywistego ich ponoszenia. Tymczasem wśród kosztów znalazły się koszty leczenia członków rodziny, co również nie zostało w żaden sposób udokumentowane, czy ubezpieczenia. Wśród kosztów były też np. koszty paliwa w kwocie 500 złotych miesięcznie i oddzielnie wymienione koszty utrzymania aut w wysokości 250 złotych miesięcznie bez wskazania, co miało składać się na te koszty utrzymania (poza paliwem wskazanym oddzielnie). Nawet przy założeniu, iż powódka stale miesięcznie ponosiła wszystkie wskazane koszty utrzymania, wynosiły one łącznie około 7200 złotych, co oznaczało, że miesięcznie ponad 1.000 złotych w budżecie domowym wnioskodawczyni stanowiły oszczędności.

Tym samym Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeanalizował sytuację powódki i dokonał prawidłowej jej oceny. Słusznie stwierdził, iż powódka nie wykazała istnienia przesłanki do zwolnienia jej od odpłaty od pozwu w wysokości 2.869 złotych.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma niewątpliwie charakter wyjątkowy i stanowi pomoc państwa dla osób, które ze względu na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów z uwagi na brak dostatecznych środków na ich uiszczenie i które w przypadku braku zwolnienia ich od kosztów sądowych faktycznie byłyby pozbawione prawa do sądu. W orzecznictwie wskazuje się przy tym, iż użyte w ustawie określenie „brak dostatecznych środków na uiszczenie kosztów” należy rozumieć jako obowiązek wykazania przez daną stronę niemożności uiszczenia kosztów sądowych. Na stronie zatem ciąży obowiązek wykazania przesłanek do zwolnienia jej od kosztów sądowych.

Ubiegający się o taką pomoc w każdym wypadku powinien więc w pierwszej kolejności poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby oszczędności te okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc państwa. Jak wskazuje się w orzecznictwie to strona zamierzająca wystąpić na drogę postępowania sądowego z określonymi roszczeniami, winna poczynić wcześniej stosowne oszczędności na pokrycie kosztów sądowych, które będą wymagane w sprawie (por. postanowienia SN z 24.09.1984 r. I Cz 104/84, Lex nr 8623 oraz z dnia 24. 07. 1990 r. I Cz 98/80 Lex nr 8257). Sąd miał również na

uwadze, iż o istnieniu przesłanek zwolnienia od kosztów sądowych decyduje nie tylko wysokość zarobków (dochodów) wnioskodawcy oraz rozmiar usprawiedliwionych potrzeb jego rodziny, lecz także jego ogólny stan majątkowy (por. postanowienie SN z 19 sierpnia 1971 r., I CZ 118/71, LexPolonica).

Analiza złożonych na poparcie wniosku dokumentów przeprowadzona przez Sąd I instancji była prawidłowa i pozwalała na przyjęcie, że powódka nie wykazała, iż nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od pozwu. Stanowi ona bowiem 1/3 wysokości stałych miesięcznych dochodów uzyskiwanych w gospodarstwie domowym powódki. Sąd Okręgowy podzielił tę ocenę Sądu I instancji.

Dodatkowo, ale tylko pośrednio, za nieuwzględnieniem wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych przemawia również fakt, iż mimo deklarowanych trudności zdołała ona zabezpieczyć niezbędne środki finansowe na poczet kosztów profesjonalnego pełnomocnika, który to wydatek nie może mieć prymatu pierwszeństwa przez należnościami Skarbu Państwa.

Reasumując, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak było podstaw do uwzględnienia zażalenia. Mając zatem na uwadze całokształt powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.